

SKJEMA FOR STATUSRAPPORT 2008006949

Tittel på tiltak/prosjekt: Undervisningssykehjemmet (USH) i Troms

Budsjettår: 2009

Budsjettkapittel og –post: Statsbudsjettet kapittel 0761.67 for 2009

Frist: 31.03.10

Rapporten sendes til: Helsedirektoratet

1. Kort beskrivelse av tiltaket/prosjektet:

Kroken sykehjem, Undervisningssykehjemmet i Troms startet som Undervisningssykehjemsprosjekt i 1999 og ble fast etablert fra 2004. Kroken sykehjem er et av seks Hovedundervisningssykehjem og er organisert med FoU-avdeling på Kroken sykehjem. Enhetsleder ved Kroken sykehjem har i 2009 hatt permisjon, og det har i perioden vært to konstituerte enhetsledere. Stilling er nå lyst ut for fast ansettelse. Det har også vært utskifting i FoU-avdelingen. Tidligere fagutviklingspsykepleier ble ansatt som ny Fou-leder fra 1. april og ny fagutviklingspsykepleier ble ansatt fra 1. juli.

Intensjonen med undervisningssykehjem som konseptet, er å være et ressurscenter for fagutvikling, forskning og kompetanseutvikling innen kommunale helse og omsorgstjenester i sitt geografiske område, der spredning av kompetanse også utenfor egen institusjon og kommune skal være beskrevet og planmessig gjennomføres. Publisering av fagutvikling, forskning og kompetanseutvikling står sentralt. USH Troms har i 2009 hatt høy aktivitet innen disse områdene. Demensfyrtårnet har i 2009 vært et stort prosjekt i USH Troms.

USH Troms samarbeider med andre ressurscenter i helseregionen. Her kan blant annet nevnes Senter for omsorgsforskning i Nord Norge, Senter for samhandling og telemedisin, Kompetansesenteret for lindrende behandling i Nord.

I helseregion Nord er det, i tillegg til Kroken sykehjem som Hovedundervisningssykehjem i Troms, etablert et satellittundervisningssykehjem i Nordland, som representerer kommunene Herøy, Alstad, Leirfjord og Dønna. Alta kommune ble tildelt rollen som satellitt undervisningssykehjem for Finnmark i desember 2009. Hovedundervisningssykehjemmet i Karasjok ble i 2009 tildelt rollen som nasjonalt undervisningssykehjem for den samiske befolkningen.

USH Troms har tatt initiativ overfor undervisningssykehjemmetjenester (UHT) i helseregionen for deltagelse i det etablerte regionale nettverket mellom USH i helseregionen. På nettverksamlingen i september deltok UHT. Det har vært arrangert til sammen tre nettverksamlinger i 2009. Regionale nettverksamlinger i 2010 planlegges i samarbeid med Senter for omsorgsforskning i Nord-Norge.

2. Framdrift:

(Beskrivelse i forhold til framdriftsplan og målsetting.)

Planlegging av tiltak og prosjekt i USH Troms bygger på nasjonal virksomhetsplan for undervisningssykehjem i Norge for 2009 og lokal virksomhetsplan for USH Troms for 2009.

USH Troms har følgende hovedmålsetting:

"Å bidra til kvalitet i omsorgen for eldre og å skape en lærende organisasjon preget av kritisk refleksjon, og utvikling av ny og forbedret kunnskap og forbedrede praksisformer"

Mål for Undervisningssykehjemmet i Troms 2009:

1. Fag og kompetanseheving til ansatte for å heve kvaliteten på pleie og behandling til pasienter/beboer i sykehjem.

2. Forskning, utprøving og utviklingsarbeid for å skaffe tilveie kunnskap om betingelser for at eldre skal ha et best mulig liv, og at kunnskap om pleie- og behandlingsformer videreutvikles og publiseres
3. Nettverksbygging og spredning, der kunnskap, forskning og modeller for læring som utvikles i Undervisningssykehjemmet dokumenteres og spres.
4. Informasjon, kommunikasjon og telematikk. Øke bruken av IKT og videreutvikle IKT-løsninger i sykehjem.
5. Tilrettelegging av gode læringsarenaer og å heve veilederkompetansen til de ansatte gjennom aktivt arbeid mot utdanningsinstitusjoner
6. Sertifisering som Undervisningssykehjem skal kvalitetssikres ved at kriteriene gjennomgås regelmessig og at fokus er rettet mot områdene som kriteriene skisserer

USH har i 2009 arbeidet aktivt for å nå mål i henhold til virksomhetsplan på flere nivå:

- Internt på Kroken sykehjem
- I Tromsø kommune
- I Troms fylke
- I helseregion nord
- Nasjonalt

Tromsø kommune søkte og fikk tildelt rollen som Undervisningshjemmetjeneste fra august 2009. Arbeidet med samarbeid mellom UHT og USH Troms startet opp umiddelbart. USH Troms vil i 2010 arbeide aktivt for å fremme samarbeid og samhandling med UHT Troms, der det blant annet er et mål å etablere felles styringsråd og utarbeide en felles virksomhetsplan.

3.0 Resultatrapportering og -vurdering:

(Kort beskrivelse av aktiviteter og vurdering av foreløpige resultater.)

3.1 Virksomhetsplan ved Kroken sykehjem og Omsorgtjenesten Jadeveien

Høsten 2008 startet arbeidet med virksomhetsplanen for Kroken sykehjem. I forkant gjennomførte enheten en kartlegging blant personalet, der ansatte ga innspill både på positive og utfordrende sider tilknyttet sin arbeidshverdag. Kartleggingen ble kalt; *"hvor trykker skoer"*. Ansattes innspill ble systematisert og bearbeidet inn i virksomhetsplanen. Målet var at virksomhetsplanen skulle være et funksjonelt arbeids- og styringsverktøy for Kroken sykehjem, der pårørende, brukere og ansatte skulle få informasjon om organisering av driften, målsetninger og tiltaksplan ved Kroken sykehjem. Virksomhetsplanen har vært til høring i brukerrådet, HMS-utvalget og blant ansatte ved Kroken sykehjem. Virksomhetsplanen er toårig, revideres årlig og er grunnlag for års rapportering ved Kroken sykehjem. Videre sees den i sammenheng med HMS handlingsplan, HMS internhåndbok og IK-systemet ved Kroken sykehjem

Mål:

- Kroken sykehjem og Omsorgtjenesten Jadeveien skal utarbeide og implementere virksomhetsplan for sine enheter i samarbeid med Fou- avdelingen høsten 2008
- Virksomhetsplanen skal være et arbeids- og styringsdokument for enhetene.
- Virksomhetsplanen inneholder en overordnet og helhetlig strategisk analyse på den tjenesten enhetene utøver.
- Virksomhetsplanen skal gi alle ansatte større oversikt og bevissthet når det gjelder enhetens mål, tiltak, ressursbruk og øke forståelsen for nødvendigheten for endring i organisasjonen.

Tiltak 2009:

- Virksomhetsplanen ble ferdigstilt og tatt i bruk ved enhetene mars 2009.

3.2 PPS

Kroken sykehjem har prøvd ut PPS (praktiske prosedyrer i sykepleietjenesten) i samarbeid med IT avdelingen og i tråd med Tromsø kommune sin IT-strategiplan. PPS ble etablert som et offentlig støttet forsknings- og utviklingsprosjekt i 2001. Systemet er laget for å møte krav om koordinering og nasjonale løsninger i helsetjenesten og for å bidra til å oppfylle kravene i de nye helselovene. Det gjelder bl.a. krav til internkontroll, kvalitet på tjenestene og krav til utarbeidelse av skriftlige prosedyrer/rutiner.

Mål:

- Integre PPS som verktøy for å kvalitetssikre IK- prosedyrer ved Kroken sykehjem.

Tiltak 2009:

- Prosjektet ble avsluttet i januar 2009 og rapport er utarbeidet.

Resultat av dette arbeidet er at Tromsø kommune har besluttet å kjøpe inn og ta bruk PPS i 2010.

3.3 Frie midler 2009, muligheter fremfor begrensninger

Undervisningssykehjemmet i Troms har gjennom hele sin funksjonstid lyst ut og bevilget "frie midler" for kr. 200.000.- årlig for å gjennomføre fagutviklingsprosjekter. Dette har vært en svært vellykket modell for kompetanseheving utført av de som arbeider nært pasientene. Frie midler skal gi støtte til fagprosjekter i praksis og tar utgangspunkt i den lærende organisasjon. Kroken sykehjem har stor erfaring med å jobbe praksisnært i små prosjekter. Det lyses ut årlig kr 200.000.- i frie midler fra USH Troms. Fylkesmannen Troms bidro med ekstra midler på kr. 100.000 gjennom Kompetanseløftet 2015. Egen rapport i henhold til tilsagn sendes Fylkesmannen i Troms i 2010.

Mål:

- Ansatte selv skal få mulighet til å sette ord på problemstillinger og formulere aktivitet relatert til praksis.
- Små lokale prosjekter prioriteres.
- En modell skal fremme fagutvikling nedenfra i organisasjonen

Tiltak 2009:

- Kriterier for tildeling av frie midler ble evaluert, bearbeidet og godkjent på styringsgruppemøtet den 27. januar 2009.
- "Frie midler 2009" ble lyst ut med søknadsfrist 15. februar 2009.
- Det kom inn 23 søknader for og 12 prosjekt fikk tilsalg på sin søknad:
 1. **"Føle, høre, lukte –LEVE"** Bruk av sansestimulering for forebygging av uro og depresjon. DMS- Sykehjem, Lenvik kommune
 2. **"Informasjonsbrosjyre om lindrende senger til alvorlig syke og døende i Tromsø kommune"** Kvaløysletta sykehjem, Tromsø kommune
 3. **"Etablering av forflytningskontrakter"** Stangnes sykehjem, Harstad kommune
 4. **"Sang og musikk som behandling i den dementes hverdag"** Olavsgården sykehjem, Harstad kommune
 5. **"Frivillige fra nærmiljøet som ressurs for sykehjem"** Sør-Tromsøya sykehjem, Tromsø kommune
 6. **"Dyr som trivselsfaktor i hagen"** Balsfjord Bo- og servicesenter, Balsfjord kommune
 7. **"Måltidets muligheter"** Omsorgstjenesten Fastlandet, avd Lakselvbukt, Tromsø kommune
 8. **"Det gror i nord"** Sonjatun Omsorgssenter, Nordreisa kommune
 9. **"Inkluderende samarbeid med pårørende på skjermet enhet"** Kvaløysletta sykehjem, Tromsø kommune
 10. **"Informasjonshfte for pasienter med afasi og andre kommunikasjonsproblemer"** Spesialisthelsetjenesten underlagt helseforetak UNN ved Helsesenteret Sonjatun, Nordreisa kommune
 11. **"Hvem (er vi?) Hva (gjør vi?) Hvor (skal vi?)"** Kroken sykehjem, Tromsø kommune
 12. **"Bedre føre var"** Hjemmetjenesten Nordøya, Tromsø kommune
- Kursene "Gøy å jobbe med fagprosjekt", "Hvordan jobbe prosjektorientert" og "Hvordan avslutte et prosjekt" ble arrangert i 2009, med omkring 30 deltagere på hvert kurs.

- Konseptet "Frie midler" ble presentert på konferanse i regi av Fylkesmannen i Troms i februar, Fagdag for politikere, helseplanleggere og helsepersonell i Melhus kommune september og Nasjonal markering av Undervisningssykehjemmenes 10 års jubileum i oktober. Liv-Berit Knudsen, Toril Agnete Larsen og Toril Bülow Mobakken har skrevet artikkel "Frie midler – en modell som fremmer fagutvikling i sykehjem" i Tidsskriftet Demens og alderspsykiatri nr 1 – 2009. utgitt av kompetansesenteret Aldring og helse.
- Vårkonferansen 2009 ble arr. 23. mars. med nærmere 200 deltagere.

3.4 Kvalitetskommuneprogrammet

Kvalitetskommuneprogrammet er en omfattende nasjonal satsning. Programmet er et samarbeid mellom staten, KS og arbeidstakerorganisasjonene, og skal bidra til å styrke kommunesektorens omdømme. Tromsø kommune deltok i Kvalitetskommuneprogrammet i perioden 2007-2009 der blant annet Kroken sykehjem ved avd. Nerstranda var en av tre deltakere fra kommunen.

Mål:

- Heve kvaliteten på pleie, omsorg og tilbud til pasienter
- Pårørende skal føle seg ivaretatt
- Bedret arbeidsmiljø og Redusere sykefraværet
- Arbeide systematisk med kompetansehevende tiltak til ansatte

Tiltak 2009:

- Ansatte, pårørende, studenter og frivillige har gjennomført aktivitetstiltak.
- "Aksjon sommerjobb 2009" var et av underprosjektene der en vil engasjere ungdom mellom 14-16 år i forhold til miljøtiltak for pasienter. (Dette prosjektet beskrives særskilt under punkt 4.)
- Organisering av arbeidet, pleiekultur og etiske utfordringer i hverdagen har hatt fokus i prosjektet på personalmøter, kursdager og i refleksjonsgrupper.
- Min kompetanseutvikling, kartlegging av ansattes kompetanse ble gjennomført på enhetene Omsorgtjenesten Jadeveien og Kroken sykehjem. Prosjektet var et forarbeid for alle ansatte ved Kroken sykehjem som danner grunnlag for elektronisk dokumentasjon av CV som ble innført for alle ansatte i Tromsø kommune juni – september 2009.
- Utover planlagt framdriftsplan har USH Troms arrangerer to kurs over tema "Hvordan arbeide prosjektorientert" 04.09.09 og "Hvordan avslutte prosjekt" den 13.01.10 for 35 fagkonsulenter og enhetsledere i Sentrumsbarnehagene i Tromsø på bakgrunn av den kompetansen USH har i prosjektarbeid. Dette som et samarbeide mellom deltagere fra Tromsø kommune i Kvalitetskommuneprogrammet og USH Troms og et ledd i å spre kompetanse mellom seksjoner i kommunen.
- Prosjektet er gjennomført etter planlagt framdrift og rapport levert Kvalitetskommuneprogrammet.
- USH Troms har hatt en veiledende funksjon i forhold til prosjektet, både i forhold til prosjektorganisering, -planlegging, -gjennomføring, implementering og publisering.

4.0 Prosjekt som er startet opp og som videreføres

Satsningsområder og mål for neste år (gjelder bare tiltak som videreføres):

4.1. Demensfyrtårnet

Demensfyrtårnet er et stort prosjekt i USH Troms. Prosjektperiode er 2008-2010. Øremerkede ressurser er benyttet for å gjennomføre planlagte tiltak i prosjektet. Prosjektet er integrert i det daglige arbeidet i USH Troms der personell og økonomiske ressurser benyttes fleksibelt slik at planlagte tiltak gjennomføres på en mest mulig hensiktsmessig måte.

Det vises til egen rapport for 2009 og søknad midler for 2010 ad 15.03.10 til Helsedirektoratet i forhold til prosjektet Demensfyrtårnet.

En del av det arbeidet som skisseres i fremdriftsplanen 2010 er egne underprosjekter i Demensfyrtårnet. Noen av underprosjektene er helt finansiert av Demensfyrtårnet, andre kun delvis. Prosjektleder for Demensfyrtårnet er selv prosjektleder for noen av underprosjektene. Andre underprosjekter blir ledet av øvrige tilsatte ved USH Troms eller av innleide medarbeidere.

4.2 Kompetanseheving og opplæring i pasientrettighetsloven kapittel 4 A i Troms fylke

Undervisningssykehjemmet i Troms søkte på oppfordring fra Helsedirektoratet midler til kompetanseheving og opplæring i pasientrettighetsloven kapittel 4 A og fikk innvilget kr 52.630.- for budsjettåret 2009. Undervisningssykehjemmet (USH) i Troms tok initiativ til samarbeid mellom Fylkesmannen i Troms og Demensfyrtårnet om prosjektet "Kompetanseheving og opplæring i pasientrettighetsloven kapittel 4 A i Troms fylke", og USH Troms har hatt hovedansvaret for gjennomføring av prosjektet.

Mål:

- Å øke kunnskap om regelverket, sikre nødvendig helsehjelp til pasienter i sykehjem, forebygge og begrense bruk av tvang og rette fokus mot miljø- og tillitskapende tiltak helsepersonell i sykehjem.
- Studiematerialet utarbeidet av Helsedirektoratet med veileder tilknyttet opplæringen.

Målgruppe var helsepersonell som kan fatte vedtak etter pasientrettighetsloven kapittel 4A, fortrinnsvis leger og sykepleiere, men også annet helsepersonell ved sykehjem som forholder seg til pasientgruppen som mottar helsehjelp med hjemmel i kapittel 4 A var inkludert.

Tiltak 2009:

- Det er gjennomført internundervisning lokalt på Kroken sykehjem 1-3 timer 9 ganger, med totalt 129 deltakere
- Det er gjennomført 3 timers undervisning til fagutviklingssykepleiere i Tromsø kommune. Her deltok 15 stk.
- Avholdt to dagskonferanser, en i Harstad og en i Tromsø for helsepersonell med til sammen 132 deltagere. På konferansene ble lovverket gjennomgått, men med hovedfokus på tillitskapende tiltak og etisk perspektiv. Deltagere kom fra kommunene Salangen, Gratangen, lbestad, Lavangen, Kvæfjord, Harstad, Skånland, Karlsøy, Balsfjord, Storfjord, Lyngen og Tromsø.
- Konferansen i Harstad ble ansett som et tilbud og en oppstartskonferanse der kommuner i Sør-Troms ble invitert til å delta i et prosjekt i regi av og med finansiering fra Undervisningssykehjemmet i Troms og Demensfyrtårnet.
- Kommunene Salangen, Lavangen, Gratangen, Skånland og Kvæfjord ønsket å delta i prosjektet rundt kompetanseheving og opplæring i Pasientrettighetsloven kapittel 4A. Disse prosjektgruppene ble etablert høsten 2009.

Målsettingene med Sør-Troms-prosjektet er:

- 1) De ansatte i kommunens helsetjeneste/ pleie- og omsorg/ sykehjem har god kompetanse ift Pasientrettighetslovens kapittel 4A
- 2) Det er etablert en kultur i kommunen som vektlegger tillitskapende tiltak for å unngå bruk av kapittel 4A i Pasientrettighetsloven

3) Kommunen har internkontrollrutiner for arbeid etter kapittel 4A i Pasientrettighetsloven

Prosjektene i alle fem kommuner er godt i gang, og det forventes at mellom 250 og 350 ansatte vil ha deltatt i kompetansehevingen når prosjektene avsluttes i juni 2010. Det vil bli tilbud om felles og individuell oppfølging – og der det er mulig blir det benyttet videokonferanser for veiledning og utveksling av erfaringer.

Erfaringer etter å ha gjennomført intern undervisning på Kroken sykehjem og andre sykehjem i Tromsø kommune er at det er et stort behov for mer undervisning i pasientrettighetslovens kap 4A, samtykkekompetanse og vedtak. Hver enhet bør ha ressurspersoner som har en særlig kompetanse på dette. Overordnet bør hver kommune formalisere en gruppe bestående av jurist, lege og sykepleier som kan gi råd og veiledning til enhetene.

Se egen sluttrapport om prosjektet Kompetanseheving og opplæring i pasientrettighetsloven kapittel 4A i Troms.

4.3 Lærings DVD om minnealbum.

Prosjektet er en videreføring av et frie midler prosjekt fra 2005, der Omsorgstjenesten Jadeveien i Tromsø kommune utarbeidet minnealbum til fem pasienter med en demens lidelse. Prosjektet resulterte i nyttige erfaringer både i forhold til utarbeidelse av albumet og hvordan anvende albumet i praksis. Albumene har i ettertid vært et nyttig verktøy i forhold til kommunikasjon med pasienter med demens. Prosjektet ble presentert på vårkonferansen i 2006. Våren 2006 ble det gjennomført filmopptak med en pasient i forhold til den praktiske bruken av albumet. Dette råmaterialet vil være utgangspunkt for lærings DVD som skal utarbeides.

Mål:

- Utarbeide lærings DVD med arbeidshefte der *minnealbum* benyttes som verktøy i forhold til kommunikasjon med pasienter med demens.
- Målgruppe er pasienter/brukere, pårørende og helsepersonell

Tiltak 2009:

- Råmaterialet er gjennomgått
- Arbeidet med DVD og hefte er startet

Det planlegges at DVD og arbeidshefte vil være ferdig i 2010.

4.4 Frie midler 2010

Konseptet frie midler videreføres i 2010. (Jfr. Punkt 3.3. Frie midler 2009.) Demensfyrtårnet vil lyse ut kr. 100.000,- til fagutviklingsprosjekter i 2010 og til sammen vil det i 2010 lyses ut "Frie midler" på kr. 300.000,- fra USH Troms og Demensfyrtårnet med søknadsfrist 15. februar. De tre etablerte kurs i prosjektarbeid videreføres. Frie midler vil i løpet av 2010 evalueres i forhold til søknadsfrist, kriterier og samarbeid med UHT Troms.

4.5 Aksjon sommerjobb

Prosjektet var en del av Kvalitetskommuneprogrammet på avd. Nerstranda, Kroken sykehjem. Hensikten med prosjektet var å komme i kontakt med ungdom mellom 14 og 16 år som ville bidra til en stimulerende hverdag for pasientene i sykehjemmet sommeren 2009. Det var ønskelig å knytte kontakt mellom ungdom i nærmiljø og eldre på sykehjemmet. Videre at prosjektet kunne gi et fast samarbeid mellom Kroken ungdomsskole og Kroken sykehjem.

Mål:

- Øke interesse for eldreomsorg blant ungdom
- Gi økt kunnskap til ungdom om eldre i sykehjem med spesielt fokus på demens
- Øke trivsel blant pasienter i sykehjemmet gjennom miljøtiltak sammen med ungdom. Aktivitet er **kvalitet** i sykehjem.

- Motivere ungdom til å se på sykehjem som en framtidig arbeidsplass
- Øke interessen for yrker innen helsefag blant ungdom

Tiltak 2009:

- Prosjektet ble gjennomført sommeren 2009 over tre uker på avdelingene Lanes og Nerstranda.
- 6 ungdommer, begge kjønn fra både 9. og 10. klassinger fra Kroken ungdomsskole fikk tilbud om sommerjobb 3 uker, etter søknad og intervju.
- Opplæring 5 timer ble gitt og ungdommene ble fulgt opp av fagutviklingssykepleier for å gjennomføre en ferdig oppsatt aktivitetsplan.
- Prosjektet var omtalt i lokalavisene Nordlys og Tromsø 11. juli, og ble presentert på Nasjonal konferanse i Oslo 25. august i regi av Kvalitetskommuneprogrammet. Egne info brosjyre er utarbeidet og ble lagt i kursmappe til deltagere på Fylkesmannen sin årlige konferanse for ledere i pleie og omsorg i Troms fylke i februar 2010.

Kroken sykehjem, ved avdeling Nerstranda ønsker å videreføre prosjektet og spre dette til andre sykehjem i Tromsø kommune. Avdelingen har tatt initiativ til en felles Frie midler søknad for 2010.

4.6 Demensomsorgens ABC

USH Troms har tatt initiativ til å starte opp med studietilbudet "Demensomsorgens ABC" som er utarbeidet av kompetansesenteret for Aldring og helse, i samarbeid med Fylkesmannen i Troms og Demensfyrtårnet.

Mål:

- Øke kompetansen om demens for helsepersonell i kommunehelsetjenesten i Troms fylke

Tiltak 2009:

- Gjennomført informasjonsmøte med deltagere fra kompetansesenteret Aldring og helse 18.november. Til sammen 30 deltok fra kommunene Karlsøy, Balsfjord, Storfjord og Tromsø. Lyngen deltok på videokonferanse.

Kompetansetiltaket skal forankres politisk og administrativt før oppstart for deltagere i Tromsø kommune. Planer om oppstart av studiegrupper i forhold til "Demensomsorgens ABC" våren 2010. oppstartskonferanse arrangeres av USH Troms.

4.7 Prosjekt videokonferanse

Demensfyrtårnet og USH Troms er i gang med et arbeid knyttet til bruk av videokonferanse som læringsarena i samarbeid med Nasjonalt senter for samhandling og telemedisin (NST).

Mål:

- Øke bruken av videokonferanseutstyret som vi finnes, kommunene i Troms.
- Bruk av videokonferanse skal spare tid og penger ved å unngå reising knyttet til faglige møter og undervisning.

Tiltak 2009:

- USH Troms har investert i nytt videokonferanseutstyr på Kroken sykehjem
- Videokonferanse er benyttet jevnlig i prosjektet Kompetanseheving og opplæring i pasientrettighetsloven kapittel 4 A i Sør-Troms.
- Videokonferanse er benyttet på informasjonsmøte om "Demensomsorgens ABC"
- Videokonferanse er benyttet for deltagelse på styringsrådsmøter med USH Helgeland
- Videokonferanse er benyttet på to nettverkskonferanser for USH og UHT i helseregion nord

Tiltaket videreføres i 2010.

4.8 Samarbeid om etisk kompetanseheving

USH, Tromsø kartla i 2009 interesse for deltakelse fra Tromsø kommune i prosjektet "Samarbeid om etisk kompetanseheving" i regi av Helsedepartementet, yrkesorganisasjonene og KS. Flere enheter meldte interesse for prosjektet. USH, Tromsø har tatt kontakt med prosjektleder Pernille Næss. Prosjektet er forankret politisk og administrativt i Tromsø kommune og det er utarbeidet en prosjektplan for kommunen.

Mål:

- Styrke kompetansen i praksisrelatert etikk
- Stimulere kommunene til å etablere møteplasser for systematisk refleksjon over etiske utfordringer og dilemma i det daglige arbeidet innen helse-, sosial og omsorgstjenester.

Tiltak 2009:

- Fire enheter i Tromsø kommune deltar; Kvaløysletta sykehjem, Sør-Tromsøya sykehjem, Omsorgstjenesten Sørøya og Omsorgstjenesten Jadeveien.
- Disse enheter samt prosjektleder deltok på nasjonal oppstartskonferanse høsten 09.
- Det er utarbeidet lokale prosjektplaner og framdriftsplaner.
- USH Troms har en veiledningsrolle i prosjektet.

Prosjektet startet opp høsten 2009 og videreføres i 2010.

4.9 Gjennombruddsprosjektet

I 2008 deltok Undervisningssykehjemmet Kroken Sykehjem i "Gjennombruddsprosjekt sykehjemsmedisin" i regi av Den norske legeforening. Undervisningssykehjemmet valgte å støtte prosjekt der lege i samarbeid med sykepleiere systematisk vurderte alle medikamenter som ble gitt til pasienter på to sykehjemsavdelinger. Ved en reduksjon av medikamentforbruket med over 50 %, var vurderingen at pasientene fikk en bedre hverdag i sykehjemmet.

Tiltak 2009:

- Prosjektet ble presentert for Helse og omsorgskomiteen i Tromsø kommune i januar 2009 av prosjektgruppen.
- Helse- og omsorgskomiteen gjorde da vedtak om at prosjektet skulle gjennomføres på alle sykehjem i Tromsø kommune og at USH Troms skal ha en veilederfunksjon.
- Prosjektet er blitt presentert på flere nasjonale konferanser, samt konferanser i Nord-Norge i regi av USH Troms og USH Helgeland.

Det settes av midler i USH Troms for videre formidling og spredning av prosjektet i 2010.

4.10 ELIN kommune

Elin –k er et samarbeidsprosjekt mellom Norsk Sykepleierforbund og KS om utvikling av helsefaglig innholdsstandard og struktur for elektronisk informasjonsutveksling i pleie- og omsorgstjenesten i kommunene. Systemet sørger for at informasjon om en pasient kan sendes elektronisk mellom de ulike journalsystemene til de forskjellige aktørene i pleie- og omsorgstjenesten. Delaktig i Tromsø kommune er Kroken sykehjem, Kvaløysletta sykehjem, Omsorgstjenesten Kvaløya og Omsorgstjenesten Fastlandet. Legekontorene Kroken og Kvaløysletta er med i prosjektet.

Mål:

- Skape bedre samhandling i helsetjenesten, effektivisere og kvalitetssikre informasjonsoverføring og kommunikasjon
- Frigi mer tid til direkte arbeid med pasientene.

Tiltak 2009:

- Fase 1; meldingsutveksling mellom legekantor og pleie- og omsorgstjenesten oppstart 1.oktober 2007, kun en melding i drift pga forsinkelser fra en av leverandørene. Videreføres i 2010 i og med de store forsinkelser i prosjektet.
- Fase 2; meldinger fra/til UNN. Prosjektet skulle vært avsluttet i 2009, men blir videreført i 2010 pga forsinkelser i meldingsutvekslingen. Ingen meldinger kom i drift i 2009.

Omsorgstjenesten Jadeveien blir deltager i prosjektet fra 2010.

4.11 Læringsarena

USH Troms samarbeid med samarbeidspartene for å skape gode læringsarenaer til studenter, elever og lærlinger. Det er utarbeidet avtaler tilknyttet praksisplasser. USH Troms er deltaker i Tangenten og Praksisrådet på Universitetet i Tromsø

Mål:

- Tilrettelegge for gode læringsarenaer for elever, studenter og lærlinger
- Heve veilederkompetansen til de ansatte gjennom aktivt arbeid mot utdanningsinstitusjoner.

Tiltak 2009

- Første års medisiner- og odontologi studenter, til sammen 140 studenter, gjennomførte observasjonspraksis i Tromsø kommune. Dette var et samarbeid mellom Universitetet Tromsø, Tromsø kommune og USH Troms. Dette prosjektet ble svært godt evaluert og vil bli videreført i 2010.
- Kroken sykehjem har tilrettelagt praksisplasser for elever fra videregående skole, sykepleierstudenter 1. og 3. år, samt for lærlinger i 2009. Se vedlagt oversikt over praksisaktivitet i 2009.
- I 2009 ble USH Troms i samarbeid med Tromsø kommune tildelt 10.000 kr fra Praksisrådet, for utarbeidelse av prosjektsøknad fra sykehjemmene i Tromsø kommune, "Kom sammen for Læring". Planlegging startet opp høsten og prosjektet gjennomføres i 2010.

	Vår 2009	Høst 2009	Totalt
Sykepleier studenter	19 1 års stud		19
Vernepleier studenter			
Elever fra videregående skole VG1 og VG2	16	5	21
Læring	3	1	4
Tannpleier			
Fremmedspråklige elever		4 Norsk fagskole	4
Medisin- og odontologi stud.		16 (24. og 25.09)	16
Totalt for 2009			64

4.12 Forskning:

USH Tromsø inngikk i desember 2008 en samarbeidsavtale med Senter for omsorgsforskning i Nord-Norge. Målet er å bidra til å styrke praksisnær forskning og utvikling, drive forskningsformidling overfor kommunene og utdanningssektoren, og bidra til kompetanseheving i omsorgssektoren. Gjennom omsorgsforskning vil man kunne få frem perspektivene til både pasienter, bruker, pårørende og de ansatte innen helse- og omsorgstjenesten. Dette samarbeidet intensiveres i 2010.

Forskning tilknyttet Kroken sykehjem, USH Troms:

- **Relasjon mellom pleiepersonalet og pårørende i sykehjem** Ansvarlig Ketil Normann, Universitetet i Tromsø, avdeling for sykepleie og helsefag. Feltarbeid ble avsluttet våren 2006. Rapport ikke ferdigstilt
- **Undervisningssykehjem som læringsarena** Ansvarlig, stipendiat Mari W Skaalvik. Starter opp med feltarbeid vår 2006, avsluttes i 2010.
- **Å vente på sykehjemsplass** Ansvarlig, stipendiat Aud-Mari Sohini Fjelltun. Startet opp vår 2006 og disputerte januar 2009. Avhandlingen handler om livssituasjonen til eldre som står på venteliste for å få sykehjemsplass, og deres nærmeste pårørende, samt en sammenligning av funksjonsnivået til disse eldre og beboere på et sykehjem.

4.13 Media, strategi og nettverksbygging

Kroken sykehjem, USH Troms ønsker i større grad å integrere omdømmebygging inn i handlingsplanen. Arbeidet med en kommunikasjonsstrategi for Kroken sykehjem, USH Troms videreføres til 2010.

Mål:

- Underbygge og fremheve fag- og kompetansearbeid for å sikre kvalitet i tjenesten
- Være pådriver til å heve status og interesse for arbeid i pleie- og omsorgsektoren
- Både eksterne og interne interessenter skal ha kjennskap til og kunnskap om undervisningssykehjemmets rolle, kompetanse og virksomhet
- Gjennom ulike kommunikasjonskanaler skal det skapes oppmerksomhet og interesse for USH arbeidet og sykehjemmet er synliggjort som ressurscenter

Tiltak 2009

- Det har i 2009 vært stor aktivitet i forhold til å benytte media for å fronte vellykkede prosjekt, samt å presentere prosjekt på ulike konferanser lokalt og nasjonalt.
- Det har vært sendt ut fem "Nyhetsbrev" i 2009.
- USH har avholdt ledersamling for avdelingsledere og enhetsledere på Kroken sykehjem og Omsorgstjenesten Jadeveien 17. november. Tema var nettsidene til de to enhetene.
- Tre nettverksamlinger i helseregion nord har vært avholdt i regi av USH Troms. Arbeidet med nettverksamlinger videreføres i 2010 i samarbeid med Senter for omsorgsforskning.

I 2010 vil det samarbeides om felles nyhetsbrev mellom Senter for omsorgsforskning i Nord Norge, UHT Troms og USH Troms. Arbeidet med lokal nettside videreføres i 2010.